

Ανταπόκριση Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Η ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ είναι μια περίεργη επιστήμη. Είναι, για παράδειγμα, η επιστήμη που με απόλυτη άνεση μπορεί να αποφανθεί ότι, αν βάλεις το κεφάλι ενός ανθρώπου στην κατάψυξη και τα πόδια του στον φούρνο, τότε κατά μέσον όρο θα είναι εντάξει. Η εφαρμογή λοιπόν αυτής της περίεργης επιστήμης στα δημοσιονομικά της Ελλάδας δεν μπορούσε παρά να είναι προβληματική. Και αυτό όχι μόνο λόγω της ιδιαιτερότητας της στατιστικής επιστήμης αλλά και λόγω της

ιδιαιτερότητας της Ελλάδας. «*Αν δεν πάρουν οι υπάλληλοί μας τα επιδόματα που δικαιούνται, αξιόπιστα στοιχεία δεν θα πάρετε ποτέ*» εκμυστηρεύθηκε πρόσφατα σε ανώτατο παράγοντα του υπουργείου Οικονομικών στέλεχος της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος. Κατόπιν όλων αυτών εξηγείται γιατί 24 χρόνια μετά την ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι τακτικές δημοσιεύσεις των συγκριτικών στατιστικών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαθέτουν πλήρη δεδομένα από όλες τις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Ελλάδος.

■ Τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γαλλία και στη Γερμανία ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός ήταν λίγο-πολύ το αποτέλεσμα των προεκλογικών υποσχέσεων

Η απογραφή της αλήθειας και η αλήθεια της απογραφής

Οι κρατικές υπηρεσίες που «τροφοδοτούν» εδώ και 24 χρόνια τις κοινοτικές υπηρεσίες με στοιχεία για τη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας εκλήθησαν πριν από πέντε χρόνια να βεβαιώσουν τις Βρυξέλλες ότι τα ελλείμματα του ελληνικού Δημοσίου δεν υπερέρχονταν το 3% του Ακαθάριστου Εγχωρίου Προϊόντος και συνεπώς η Ελλάδα πληρούσε τη βασική προϋπόθεση για την ένταξη στο ευρώ.

Εκείνη την εποχή όμως οι ιθύνοντες των ελληνικών υπηρεσιών διαπίστωσαν ότι ναι μεν όλες οι άλλες χώρες του ευρώ έδιδαν όρκους τιμής πως σέβονται τη γερμανικών προδια-

γραφών δημοσιονομική πειθαρχία που επιτάσσει η Συνθήκη του Μάαστριχτ, πλην όμως στην πράξη κυριαρχούσε η υποκρισία. Κάποιες έκρυσαν τις δαπάνες για τη δημόσια υγεία, άλλες πωλούσαν λίγο πριν από την ένταξή τους στο ευρώ πελώριες ποσότητες χρυσού για να κρύψουν τα ελλείμματα, ενώ μερικές υπερτιμούσαν εξοργιστικά τις αξίες των κρατικών ακινήτων. Σύμφωνα άλλωστε με αξιόπιστα δημοσιεύματα του ευρωπαϊκού Τύπου της εποχής, αν εφαρμοζόταν κατά γράμμα η Συνθήκη του Μάαστριχτ, τότε στο ενιαίο νόμισμα δεν θα έπρεπε να ενταχθούν πάνω από τέσ-

σερα κράτη. Τελικά μπήκαν 11, συν η Ελλάδα, δώδεκα.

■ Το μεγάλο δилημμα

Όταν λοιπόν έφθασε, με κάποια καθυστέρηση, η ώρα της ένταξης και της Ελλάδας στο ευρώ, οι αρμόδιες ελληνικές υπηρεσίες έθεσαν ωμά το πρόβλημα στην πολιτική ηγεσία: ή θα «κουκούλωνε» η Ελλάδα κάποιες αμυντικές δαπάνες ή θα έμπαινε στο ευρώ σε τρία τέρμινα.

σταθμά από αυτά που θα αντιμετώπιζαν τη Γαλλία και τη Γερμανία. Αλλωστε επί της ουσίας τόσο η Ελλάδα όσο και η Γαλλία και η Γερμανία εμφανίζουν υψηλά ελλείμματα Δημοσίου για έναν κυρίως λόγο: διότι πέρασαν εκλογές και οι κυβερνήσεις τους υπέκυψαν στις προεκλογικές σκοπιμότητες.

Στη Γαλλία ο κ. Ζακ Σιράκ, παρά το γεγονός ότι η χώρα του από δημοσιονομικής απόψεως ήταν επί Ξυρού ακμής, προχώρησε σε γενναίες ωρο-

Επελέγη, και ορθώς, η πρώτη λύση. Άλλωστε και ο *Κωνσταντίνος Καραμανλής* το ίδιο έκανε το 1980. Προτίμησε να ενταχθεί έστω και σε μεγάλο βαθμό ανέτοιμη η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρά να περιμένει, όπως συνιστούσε τότε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. «*Θα πέσουμε στα βαθιά και θα μάθουμε να κολυμπάμε*» ήταν το σύνθημα της εποχής. Και μάθαμε, έστω και με καθυστερήσεις.

Υπό κανονικές συνθήκες αυτό θα έπρεπε να συμβεί και με την υπόθεση του ευρώ. Τελικά, όμως, τέσσερα χρόνια μετά την προσχώρησή μας στο ενιαίο νόμισμα, όχι μόνο δείχνουμε πως δεν μάθαμε να κολυμπάμε αλλά χρειαζόμαστε και τεχνητές αναπνοές.

Το ιστορικό του σύγχρονου δημοσιονομικού ναυαγίου της Ελλάδας είναι λίγο-πολύ γνωστό. Μετά την απογραφή η Ελλάδα είναι μαζί με τη Γαλλία και τη Γερμανία οι δημοσιονομικώς μεγάλοι ασθενείς της Ευρώπης και μέσα στις επόμενες εβδομάδες θα κληθούν τα υπόλοιπα κράτη-μέλη του ευρώ να αποφασίσουν, επί τη βάσει συστάσεων της Επιτροπής και ειδικότερα του κ. *Χ. Αλμούνια*, τι θα πρέπει να κάνουν για την εξισορρόπηση των δημοσίων οικονομικών των τριών κρατών.

■ **Ενθαρρυντικό σημάδι**

Το μόνο ενθαρρυντικό σημάδι που υπάρχει για την Ελλάδα στην υπόθεση αυτή είναι ότι ως έναν βαθμό τα κράτη-μέλη του ευρώ δεν μπορούν να την αντιμετωπίσουν με άλλα μέτρα και

λογικές ελαφρύνσεις, ο κ. *Γκέρχαρντ Σρέντερ* το ίδιο, ενώ στην Ελλάδα ο κ. *Ν. Χριστοδουλάκης* προτίμησε – και αυτός λόγω εκλογικών σκοπιμοτήτων – να μεταφέρει εκ νέου τα χρέη από τις αμυντικές δαπάνες στη διάδοχο κατάσταση. Ητοι, στις πλάτες του κ. *Γ. Αλογοσκούφη*, ο οποίος – όπως διαπιστώνουμε εσχάτως – μέσω της απογραφής του τα ξαναφόρτωσε. Εικονικώς φυσικά, αφού την κάλυψη των χρεών, των ελλειμμάτων και των μεταφορών τους από την «*πιστωτική κάρτα*» του ενός Ικόμματος στην «*πιστωτική*» του άλλου την αναλαμβάνει πάντα, ως γνωστόν, ο ελληνικός λαός.

■ **Η υστεροφημία της χώρας**

Αυτή είναι λοιπόν σε γενικές γραμμές η αληθινή ιστορία της δημοσιονομικής απογραφής που ταλανίζει εδώ και μερικούς μήνες τη χώρα ενώ παράλληλα τη διαπομπεύει διεθνώς.

Ωστόσο τίθεται ακόμη το εξής ερώτημα: Εφόσον τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Γαλλία και στη Γερμανία ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός ήταν λίγο-πολύ το αποτέλεσμα των προεκλογικών υποσχέσεων, τότε γιατί μόνο για την Ελλάδα ξέσπασε τόσο μεγάλος σάλος;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι απλή: διότι στη Γερμανία και στη Γαλλία οι κκ. *Σρέντερ* και *Σιράκ* κέρδισαν τις εκλογές. Αντίθετα, στην Ελλάδα το *ΠαΣοΚ* τις έχασε και η νέα κυβέρνηση δεν φαίνεται να αποδίδει ιδιαίτερο βάρος στο ζήτημα της υστεροφημίας της χώρας.

Απογραφή και διασυρμός

Του ΡΙΧΑΡΔΟΥ ΣΩΜΕΡΙΤΗ

ΟΛΟΙ οι σοβαροί άνθρωποι, με κάποιο πολιτικό κουράγιο δέχτηκαν χωρίς κόπο ότι η υπόθεση της «απογραφής» ήταν για τη χώρα μας ό,τι ένα αυτογκόλ για μια ποδοσφαιρική ομάδα. Ελπίζω ότι ο κ. Αλογοσκούφης και οι συν αυτό θα τοποθετήσουν στην πρόσοψη του υπουργείου τους, στην πλατεία Συντάγματος, για να την χαίρονται, την τελική δήλωση της εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σύμφωνα με την οποία ο «διασυρμός μας» ήταν η μεγαλύτερη τιμωρία μας.

Δεν έπρεπε να γίνει «απογραφή»; Η απάντηση είναι: Και γιατί όχι! Μάλιστα μια απογραφή (χωρίς εισαγωγικά) θα μπορούσε να αποδειχτεί χρήσιμη. Αν ήταν έντιμη, αντικειμενική, πλήρης. Δεν ήταν τίποτε από όλα αυτά. Μπορεί ο κ. Μητσοτάκης, ο κ. Μάνος και αρκετοί άλλοι να έχουν δίκιο όταν ισχυρίζονται ότι η πραγματική κατάσταση της οικονομίας είναι κατά πολύ χειρότερη από όσο μας λένε. Αλλά αυτό σημαίνει ότι και γι' αυτούς η «απογραφή» δεν μας λείπει την αλήθεια. Γιατί δεν ήταν απογραφή. Δεν προέκυψε από αντιπαράθεση στοιχείων και εξηγήσεων. Ήταν μονόπλευρη και εμπαιχτική. Χαιρέκακη. Ποιος μπορεί να ξεχάσει το τεράστιο χαμόγελο του κ. Αλογοσκούφη όταν μίλαγε για τα αυτογκόλ;

Και ακόμα: η απογραφή ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε με μια στατιστική απάτη: οι συγγραφείς της δεν έκαναν «ταμείο». Απλά, άλλαξαν τους κανόνες της αριθμητικής. Το διαπιστώσαμε με την υπόθεση των αμυντικών δαπανών. Και όχι μόνο με αυτές. Τα πρώτα στοιχεία χωρούσαν σε ένα χαρτάκι του υπουργού και χωρίς περιττές εξηγήσεις. Οι εξηγήσεις προφανώς αναζητήθηκαν μετά. Για να υπάρξουν, εφευρέθηκαν μέθοδοι. Το κακό είναι ότι με τούτα και με κείνα, τα πράγματα ξέφυγαν από τα χέρια των υπουργικών εισαγγελέων και βρεθήκαμε με (στατιστικά) ελλείμματα τεραστίων διαστάσεων.

Το χειρότερο είναι ότι εμείς ζητήσαμε, επίμονα, την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα. Το περίφημο Eco/Fin – το Συμβούλιο των υπουργών Οικονομικών – δεν είχε αρχικά την πρόθεση να μας φερθεί πιο σκληρά από ό,τι στους Ιταλούς, στους Γάλ-

λους, στους Γερμανούς και μερικούς άλλους. Ήθελε να περιοριστεί σε συστάσεις για τα ελλείμματα, να πει και σε μας «προσέξτε, πάρτε μερικά μέτρα, δεν θέλουμε το κακό σας, ξέρουμε ότι υπάρχει κρίση και ότι το Μάαστριχτ πρέπει να το εφαρμόζουμε ελαστικά». Αλλά ο κ. Αλογοσκούφης επιδίωξε και πέτυχε συγκεκριμένες διαδικασίες ελέγχου. Το έγραψαν αυτό και οι κατάπληκτοι ξένοι, π.χ., τότε η γαλλική εφημερίδα «Λιμπερασόν» που σαφώς δεν ελέγχεται από τον κ. Αθανασάκη!

Και τώρα πρέπει να επιζηήσουμε «διασυρμένοι», με τους εταίρους μας που «έπαιξαν»

Χάσαμε

την έξωθεν οικονομική,
και συνεπώς πολιτική και ηθική,
καλή μαρτυρία μας

με τα ελλείμματα για να μην παίξουν με τους ανθρώπους και την ανεργία να μας κοιτάζουν ειρωνικά. Κυρίως όταν λέμε ότι είμαστε πολύ καλά παιδιά, οι πρώτοι της τάξης. Ενώ, στην πραγματικότητα, χάσαμε την έξωθεν οικονομική, και συνεπώς πολιτική και ηθική, καλή μαρτυρία μας. Με συνέπειες για το κόστος του δανεισμού.

Εχουμε όμως και ένα άλλο πρόβλημα, ή μάλλον ένα βασικό πρόβλημα της δημόσιας μας διοίκησης απόκτησε πια τεράστιες διαστάσεις. Και αυτό είναι η αξιοπιστία των στατιστικών μας. Αποδείχτηκε ότι η Στατιστική Υπηρεσία παράγει νούμερα που αρέσουν στην εκάστοτε εξουσία ή, τουλάχιστον, δεν προβάλλει παρά μόνο όσα στοιχεία συμφέρουν στον εκάστοτε «τσάρο». Προφανώς ασχολείται μόνο με τα όσα την διατάσσουν να ασχοληθεί: δεν θα ήταν νοητή μια ειδική απογραφή αν οι καθημερινοί, εβδομαδιαίοι κ.λπ. πίνακές της ήταν σοβαροί και αξιόπιστοι. Μας το είπε και η Ευρωπαϊκή Ένωση: η Στατιστική μας Υπηρεσία πρέπει να αλλάξει εκ βάθρων. Και το είπε όχι μόνο για το «κακό» παρελθόν. Το είπε και για το περιλαμβρο αλογοσκουρικό παρόν. Και έχουμε ακόμα τρία χρόνια μπροστά μας...

Το θαύμα του κ. Αλογοσκούφη

Του ΒΑΣΙΛΗ ΜΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ εξακολουθεί να είναι «καλοκαιρινός» και έτσι θα πάει ως το τέλος του έτους σύμφωνα με τις προβλέψεις των ειδικών, αλλά στις 22 Δεκεμβρίου, ημέρα που ψηφίζεται ο προϋπολογισμός, θα ξεκινήσει ο οικονομικός χειμώνας, ο οποίος προβλέπεται δριμύς.

Από τους αριθμούς και τους στόχους που περιέχει πρόκειται (παραμένοντας στις κλιματικές μεταφορές) για τοπίο στην ομίχλη: προβλέπει έσοδα 47.100 εκατομμύρια ευρώ, δαπάνες 55.627 εκατομμύρια ευρώ, με στόχο να μειώσει το έλλειμμα, από 5,3% του ΑΕΠ, κάτω από το 3% και να περιορίσει το δημόσιο χρέος στο 109% του ΑΕΠ. Παράλληλα υπόσχεται ανάπτυξη 3,9%, βελτίωση μισθών και συντάξεων, μείωση των φόρων, αύξηση μέσω κινήτρων των ιδιωτικών επενδύσεων και μείωση της ανεργίας.

Προτού στεγνώσει όμως το μελάνι στο χαρτί του προϋπολογισμού, οι εκτιμήσεις του ίδιου του υπουργού Οικονομίας είναι ότι το 5,3% ήδη βρίσκεται στο 7%, ενώ με το νομοσχέδιο για τη ρύθμιση των χρεών της ΑΤΕ (572 εκατ. ευρώ) και την εξόφληση των χρεών των νοσοκομείων (2,1 δισ. ευρώ) το (εμφανές) χρέος επιβαρύνεται με 1,8%, αλλά αυτό δεν εμφανίζεται πουθενά.

Όλα αυτά συνοδεύονται από διάφορους αριθμούς που είναι αδύνατον να γίνουν αντιληπτοί από τη συντριπτική πλειονότητα των πολιτών. Το μόνο διαφανές σημείο είναι ότι οι καθαροί λογαριασμοί που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση πριν από οκτώ μήνες πήγαν περίπατο.

Δυστυχώς ο κ. Αλογοσκούφης μετά την «κάθαρση της απογραφής» βούτηξε στα θολά νερά της «δημιουργικής λογιστικής», για την οποία κατηγορούσε τον προκάτοχό του.

Να μιλήσεις για διαφάνεια σε έναν προϋπολογισμό όπου, όπως υποστηρίζει ο υπουργός Οικονομίας, δεν θα υπάρξουν ούτε νέοι ούτε μεγαλύτεροι φόροι αλλά το αντίθετο – φορολογικές ελαφρύνσεις και ταυτόχρονα αύξηση των εισοδημάτων και των συντάξεων και βελτίωση των κοινωνικών δαπανών – μοιάζει με ένα ακόμη θαύμα, με απαγγελία θρησκευτικού πιστεύω, παρά για οικονομική πολιτική.

Για όποιον δεν πιστεύει όμως σε θαύματα ή σε θρησκεία ο σωστός χαρακτηρισμός είναι: ταχυδακτυλουργία.

Ο λαγός που βγάζει από το καπέλο του ο κ. Αλογοσκούφης τα έχει όλα: φορολογικές ελαφρύνσεις, κίνητρα για την απασχόληση, μείωση των ελλειμμάτων, αύξηση των επενδύσεων, μείωση των κρατικών δαπανών, αύξηση της αγοραστικής δύναμης, μείωση της ανεργίας. Και όλα αυτά χωρίς πόνο, δάκρυα και αίμα, έτσι, ως διά μαγείας, με μία κίνηση στο μαγικό ραβδί α λα Χάρι Πότερ.

Το ωραίο είναι ότι στη ΝΔ όλοι υποκρίνονται πως πιστεύουν στις μαγικές ικανότητες του κ. Αλογοσκούφη και θα βγουν στα τηλεπαράθυρα για να εξηγήσουν σ' εμάς τους αφε-

Οι μαγικές ικανότητες

της Δεξιάς

να πολλαπλασιάζει

τα ψωμιά και τα ψάρια

λείς ότι ο προϋπολογισμός δεν είναι εικονική πραγματικότητα, χωρίς να μεγαλώνει η μύτη τους σε κάθε λέξη που θα εκστομίζουν.

Περιμένω με ανυπομονησία να μάθω πώς θα έχουμε ανάπτυξη 3,9% όταν προβλέπεται μείωση των δημοσίων επενδύσεων κατά 16,1% – δηλαδή θα αφαιρεθούν από την πραγματική οικονομία 1.600 εκατ. ευρώ. Και παρακαλώ πάρα πολύ τους μαθητευόμενους μάγους της ΝΔ να μη μας πουν ότι θα αυξηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις, γιατί αυτό πράγματι θα ήταν θαύμα: είναι γνωστό ότι οι επιχειρηματίες στην Ελλάδα κάνουν επενδύσεις μόνο με χρήματα του Δημοσίου.

Ομολογώ ότι αυτή τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό που άρχισε την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή και εξαπλώνεται στα ΜΜΕ την περίμενα με ανυπομονησία. Πιστεύω ότι εμείς που αμφιβάλλουμε για τις θαυματουργές ικανότητες του κ. Αλογοσκούφη να πολλαπλασιάζει τα ψάρια και τα ψωμιά θα το διασκεδάσουμε.

Εξάλλου και ο ίδιος ο κ. Αλογοσκούφης φαίνεται να το διασκεδάει: την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή δήλωσε ότι δεν χάθηκε και ο κόσμος αν το 2005 όλα αυτά που σας τάζω δεν γίνουν, σας υπόσχομαι ότι θα γίνουν το 2006.

vmoulouopoulos@dolnet.gr